

Naslov:

Kuhač, Franjo Ksaver

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Franjo Ksaver Kuhač (Osijek, 20.11.1834. - Zagreb, 18.06.1911.), etnomuzikolog i glazbeni povjesničar.

Obitelj mu se nekada zvala Kuhačević, a kasnije Koch. To je prezime i sam Franjo Ksaver nosio do 37. godine života. U Osijeku polazio gimnaziju, ali je zbog sudjelovanja u političkim demonstracijama 1848. bio primoran napustiti mjesto školovanja i preseliti se u Donji Miholjac, gdje se pripremao za učiteljsko zvanje. God. 1852. otišao u Peštu, gdje je dvije godine kasnije diplomirao na preparandiji sa svjedodžbom peštanskog Konzervatorija. Nakon toga svoje glazbeno znanje proširivao u Leipzigu, Weimaru i Beču. Po povratku u Osijek djelovao kao klavirski pedagog i zborovođa, a tijekom dvanaest godina, zahvaljujući novcu što mu je nakon smrti ostavio stric, putovao po Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni, Srbiji, Crnoj Gori, Makedoniji, Bugarskoj i dr. skupljajući narodno blago (napjeve, stihove, poslovice, glazbala, nošnje i sl.).

God. 1871. preselio u Zagreb ponijevši sa sobom zbirku od 2000 harmoniziranih narodnih napjeva koju zbog nerazumijevanja ljudi i ustanova kojima se obraćao za pomoć nije uspio odmah tiskati. God. 1872. postao nastavnik teorije i klavira na muzičkoj školi Glazbenog zavoda. Zbog sukoba s predsjednikom Glazbenog zavoda svojevoljno je (1876.) napustio mjesto nastavnika na muzičkoj školi. Nakon toga su pred Kuhačem bila tri desetljeća života bez stalnog namještenja u kojima je usprkos teškom životu, ponekad na rubu bijede, nizao raspravu za raspravom osvjetljujući u njima probleme iz najrazličitijih područja glazbe, prije svega iz folkloru. Na području folkloristike najznačajnija mu je zbirka "Južno-slovenske narodne popievke" (4 knjige, 1878. - 1881., 5. knjiga objavljena je 1941.) s 1600 napjeva uz klavirsku pratnju. Svoje pedagoško iskustvo sabrao u priručnicima "Prva hrvatska uputa u glasoviranje" (1896. - 1897.) i "Uputa za pjevanje za srednje škole" (neobjavljeno). Pionirski je bio Kuhačev rad na stvaranju hrvatske glazbene terminologije (rječnik glazbenog nazivlja u Kuhačevu prijevodu Lobeova "Katekizma glazbe", 1875.).

Mjesto:

Osijek (OSIJEK)

Donji Miholjac (DONJI MIHOLJAC)

Pešta

Leipzig

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1834-1911 g.

Funkcije:

Etnomuzikolog, glazbeni povjesničar i skladatelj.

VIAF osoba:
73895510

Naslov:

Strossmayer, Josip Juraj

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Josip Juraj Strossmayer (Osijek, 04.02.1815. - Đakovo, 08.04.1905.), biskup i političar.

Đak je đakovačkog sjemeništa, doktorat filozofije polaže u Pešti 1834., zaređen je 1838., a 1842. polaže doktorat teologije u Beču. Godine 1842-47. profesor je na đakovačkom sjemeništu, 1847. dvorski kapelan i jedan od trojice ravnatelja Augustineuma u Beču, 1849. predaje kanonsko pravo na bečkom Sveučilištu. Godine 1849. imenovan je biskupom bosansko-srijemskim u Đakovu i 1850. ustoličen.

Godine 1861-62. veliki župan županije virovitičke, 1860-73. vođa Narodne stranke, 1880. pristaje uz Nezavisnu narodnu stranku. Osnivač i pokrovitelj Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (1868.), utemeljitelj Hrvatskog sveučilišta (1874.). Zaslužan je za unaprjeđenje znanosti, književnosti, umjetnosti i publicistike.

Od 1866. do 1882. gradi katedralu u Đakovu, a 1868. poklanja svoju privatnu zbirku slika JAZU. Potpomaže rad Akademije oko osnivanja instituta, knjižnice, rječnika i gradi reprezentativnu palaču Akademije. Pomaže osnivanje tiskare na Cetinju, potpomaže Maticu srpsku i Maticu slovensku. Djeluje u duhu sjedinjenja katoličke i pravoslavne crkve, inicira kult slavenkog bogoslužja i tiska glagoljske misale. Ističe se 1869-70. na Prvom vatikanskom koncilu svojim stavom za demokratizaciju crkvene hijerarhije, osobito svojim istupanjem protiv dogme o papinoj nepogrešivosti. Kao političar na čelu Narodne stranke vodio je oportunističku politiku spram bečke dinastije zbog svog biskupskog položaja i svojih ambicija da postane zagrebački nadbiskup. Politika Narodne stranke rezultirala je pod Strossmayerovim vodstvom prihvaćenjem revidirane nagodbe s Mađarima 1873., nakon čega Strossmayer prestaje biti vođa stranke. Godine 1874. osudio je laicizaciju pučkog školstva, ali se 1904. odlučno ogradio od toga da se njegovo ime iskoristi za osnivanje klerikalne stranke.

Mjesto:

Osijek (OSIJEK)

Đakovo (ĐAKOVO)

Beč (Austrija)

Pešta

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1815-1905 g.

Funkcije:

Biskup i političar.

VIAF osoba:

Naslov:

Živković, Teofan

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Teofan Živković (Srijemski Karlovci, 08.03.1825. - Plaški, 08.11.1890.), gornjokarlovački episkop i crkveni pisac. Gimnaziju završio u Segedinu (1842.), filozofiju u Pešti (1844.), bogoslovlju u Srijemskim Karlovcima (1847.), a pravo u Kečkemetu i Beču (1851.). Jedno je vrijeme bio profesor na preparandiji u Somboru. Nakon stupanja u svećeničku službu (1851.), metropolijski činovnik i profesor na karlovačkoj bogosloviji. God. 1865. postao arhimandrit bezdinski u Banatu, a 1874. episkop gornjokarlovački. Sedam godina kasnije (1881., na narodno-crkvenom saboru) izabran za patrijarha, ali ga car nije potvrdio. U književnosti se prvi puta javio pjesmom "Srbi na Kosovu", koja je objavljena u "Srpskom narodnom listu" (1845.). Pisao je i u "Beogradskim novinama". Značajna je njegova povijesno-pravna studija "Srpska narodna crkva" (1868.), a crkvene mu je propovijedi posmrtno objavio brat Jovan Živković u Karlovcu 1892. godine, pod nazivom "Propovjednik srpske narodne crkve".

Mjesto:

Sremski Karlovci

Plaški

Pešta

Pravni status osobe:

fizička osoba

Vrijeme djelovanja:

1825-1890 g.

Funkcije:

Gornjokarlovački episkop i crkveni pisac.

VIAF osoba:

2.5491701013625124e+21